

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/193/2022
Identifikačné číslo spisu:	4109227948
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4109227948.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne A DONASTAV, s.r.o., Nitra, Farská 12, IČO: 44 067 909, zastúpenej spoločnosťou ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Eva Hlaváčová, s.r.o. Nitra, Farská 12, IČO: 36 862 428, proti žalovanému V. Q., D. XXX, zastúpenému advokátom JUDr. Miroslavom Mikušom, advokát, Bratislava, Šoltésovej 2, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18C/191/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. novembra 2021 sp. zn. 8Co/210/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 6. júna 2019 č. k. 18C/191/2009-691 (v poradí druhým) žalobu o určenie vlastníckeho práva k sporným domovým nehnuteľnostiam - stavbám zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný je vlastníkom pozemkov parc. č. XXX/XX, zastavané plochy a nádvoría vo výmere 50 m², parc. č. XXX/XX, zastavané plochy a nádvoría vo výmere 49 m², parc. č. XXX/XX, zastavané plochy a nádvoría vo výmere 49 m², parc. č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoría vo výmere 49 m² a parc. č. XXX/X, záhrady vo výmere 235 m², parc. č. XXX/X, záhrady vo výmere 234 m², parc. č. XXX/X, záhrady vo výmere 231 m², parc. č. XXX/X, záhrady vo výmere 228 m², nachádzajúce sa v katastrálnom území D.. Na predmetných pozemkoch sú postavené dvojdomy. Žalovaný sa stal vlastníkom pozemkov na základe darovacej zmluvy zo dňa 20. októbra 2006 a ktoré mu daroval F.. Vklad do katastra nehnuteľnosti bol povolený dňa 20. decembra 2006. Žalovaný bol zamestnancom žalobcu na základe uzavretej pracovnej zmluvy zo dňa 14. mája 2008, pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú s tým, že žalovaný mal vykonávať prácu podľa pokynov zamestnávateľa vo funkcii riaditeľa. Žalovaný ako riaditeľ žalobcu zabezpečoval stavebné práce, realizoval výbery z účtu žalobcu, ku ktorým mal prístup. Žalobca sa domáha žalobou

určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, pričom titulom ich nadobudnutia malo byť spracovanie vecí (pozemkov, základov pod dvojdomami) s poukazom na ustanovenie § 135b Občianskeho zákonníka, dôvodiac, že žalobca so súhlasom žalovaného na pozemkoch patriacich do vlastníctva žalovaného na vlastné náklady a z vlastných finančných zdrojov vybudoval rodinné dvojdomy. Po ukončení stavieb mal žalovaný previesť na žalobcu dvojdomy spolu s pozemkami. Na Okresnom súde Nitra prebieha konanie pod sp. zn. 2T/1/2015 v trestnej veci proti obžalovanému V. pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a Trestného zákona. V rámci predmetného konania si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 323.964,66 eura tak, ako je vyčíslená v obžalobe.

1.2. Prvoinštančný súd po skonštatovaní neexistencie prekážky listispendencie skôr začatého konania vedeného na súde v trestnej veci voči obžalovanému žalovanému pod sp. zn. 2T/1/2015 a nesplnenia zákonných predpokladov pre právne posúdenie možného nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu k sporným nehnuteľnostiam iným spôsobom ako spracovaním, nakoľko žalobca v tomto smere nepodal návrh na zmenu žaloby podľa § 140 ods. 2 CSP, keď zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe, dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby. Poukazujúc na zákonnú úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku zdôraznil, že táto odlišuje právne dôsledky spracovania cudzej veci v závislosti od toho, či k spracovaniu cudzej veci došlo dobromyseľne (§ 135b ods. 1 Občianskeho zákonníka), alebo nedobromyseľne (§ 135b ods. 2 Občianskeho zákonníka). Spracovaním vecí v právnom slova zmysle sú prípady, kedy sa z jednej veci vytvorí vec iná, ktorá je od pôvodnej odlišená, či už vzhľadovo alebo funkčne. Môže ísť o takú úpravu už existujúcej veci, ktorou sa mení jej podstata (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/100/2002). Zaoberal sa preto tým, či v spore boli splnené zákonné predpoklady spracovania cudzej veci podľa § 135b ods. 1 Občianskeho zákonníka, či sú základy vecou v občianskoprávnom zmysle a môžu byť samé o sebe predmetom občianskoprávnych vzťahov, keďže vyhĺbené základy sú stavbou podľa stavebných predpisov, avšak stavba ako predmet občianskoprávnych vzťahov vznikne neskôr.

1.3. Súd prvej inštalácie ďalej uviedol, že v konaní bolo výsluchom strán sporu ako aj výsluchom svedkov (F., N.) preukázané, že na pozemkoch boli uskutočnené výkopové práce, boli postavené základy, ktoré boli nepochybne vybudované žalovaným. Svedkovia potvrdili, že základy pod domy robil žalovaný sám, boli vykonané výkopové práce, boli zaliate betónom a potom staval žalobca. Nakoľko ale základy domu nie sú samostatnou vecou podľa Občianskeho zákonníka, pretože vyhĺbené základy sú stavbou podľa stavebných predpisov, stavba vznikne až keď je dom postavený. Pre účely občianskeho práva je pojem stavba potrebné vnímať ako vec v právnom zmysle, ako výsledok určitej stavebnej činnosti, ktorý je spôsobilý byť predmetom občianskoprávnych vzťahov. Zároveň musí spĺňať aj určité znaky veci v prirodzenom zmysle tak, že musí ísť o vymedziteľnú časť vonkajšieho sveta. V občianskom práve je pojem stavby spojený s pojmom nehnuteľnosť. Keďže žalovaný vybudoval základy, ktoré nie sú samostatnou vecou podľa občianskeho zákonníka, ale sú stavbou podľa stavebných predpisov a napriek tomu, že žalobca na postavených základoch budoval ďalej a postavil nehnuteľnosť, nemožno hovoriť o nadobudnutí vlastníckeho práva spracovaním. V zmysle uvedených zákonných ustanovení k spracovaniu vecí prichádza vtedy ak niekto spracuje cudziu vec na novú vec, a teda sa predpokladá spracovanie už existujúcej veci, pričom základy domu nie sú samostatnou vecou podľa Občianskeho zákonníka. Preto postavené dvojdomy na pozemku žalovaného nebolo možné považovať za spracované veci.

1.4. Žalobca podľa prvoinštančného nenaplnil ani podmienku dobromyseľnosti, nakoľko zákon pri spracovaní vecí kladie dôraz na dobrú vieru spracovateľa a na to, že ide o oprávneného stavebníka. Žalobca totiž vedel, že stavia na cudzom pozemku, na základoch vybudovaných inou osobou, z predložených dokladov (stavebné povolenie) vyplýva, že žalobca bol len dodávateľom. Podľa § 135b Občianskeho zákonníka sa nedobromyseľný spracovateľ, v tomto prípade žalobca, nemohol stať vlastníkom novej veci, a to ani v prípade, že jeho podiel na spracovaní je výrazne väčší, než podiel vlastníka.

1.5. Vzhľadom k úspechu žalovaného v konaní súd prvej inštalácie o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 25. novembra 2021

sp. zn. 8Co/210/2019 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2.1. Odvolací súd skonštatoval, že podstata sporu spočívala v tom, či sa žalobca stal vlastníkom domových nehnuteľností, ktorý ich za svoje finančné prostriedky reálne vystaval, resp. počnúc od základov realizovaných žalovaným dostaval, a to spracovaním týchto základov, alebo ten, kto bol stavebníkom podľa stavebného povolenia, sám so stavbou začal výstavbou základov a mal so žalobcom zmluvný záväzok tieto spolu s pozemkami až po dostavbe na neho vlastnícky previesť s tým, že po ich predaji mal dostať za pozemok 600.000 - 650.000 Sk a tiež podiel na čistom zisku 10 až 20%, ohľadne vyplatenia ktorej sumy za pozemok malo neskôr prísť medzi stranami sporu k jej kompenzácii v podobe zníženia dlhu žalovaného voči žalobcovi o túto sumu.

2.2. Podľa odvolacieho súdu argumentácia žalobcu z odvolania o tom, že domové nehnuteľnosti mali byť jeho vlastníctvom už ukončením stavebných prác, odporuje dôvodom z jeho žaloby a výpovedi z pojednávania (ako i výpovedi svedka X.), keď navyš žalovaný nepotvrdil dohodu o jeho záväzku domové nehnuteľnosti na žalobcu vlastnícky previesť (naviac bezpodmienečne - bez ohľadu na pozemky), resp. že hneď po výstavbe mali sa stať (výlučným) vlastníctvom žalobcu. Ak žalobca tvrdí porušenie zmluvnej povinnosti žalovaného previesť na neho všetky nehnuteľnosti, potom sám popiera (rozporuje) vznik svojho originálneho vlastníctva výstavbou, keď len samotný súhlas žalovaného s výstavbou (dostavbou) vlastníctvo žalobcu k postavenému nezakladá (nepreukazuje). Žalobca v žalobe ani v priebehu sporu žalovanému nevyčítal to, že si domové nehnuteľnosti „skolaudoval“ a dal „na seba“ zapísať do katastra nehnuteľností, ale že ich na neho podľa ich dohody nepreviedol, a netvrdil ani to, že by sa domáhal (z rovnakých dôvodov ako v tomto spore) určenia vlastníctva k dvom už (žalovaným) predaným (a obdobne postaveným) domom. Výjadrenie žalovaného v trestnom konaní nepredstavuje uznanie nárokov žalobcu v koncepcii (tohto) civilného sporového konania.

2.3. Základy domových nehnuteľností (realizované nesporne žalovaným) podľa odvolacieho súdu nemali charakter samostatnej veci z pohľadu Občianskeho zákonníka, i keď boli stavbou - stavebnou konštrukciou z pohľadu stavebnoprávných predpisov, tieto boli súčasťou pozemkov až do doby, keď sa stali (ďalšou výstavbou) súčasťou domov (ich nosnou konštrukciou), v dôsledku čoho nemožno hovoriť o ich spracovaní na inú vec, resp. o spracovaní nimi pozemkov, ako aj o vzniku spoluvlastníctva, ktoré spoluvlastníctvo vzniká dohodou a nie znaleckým dokazovaním k investíciám (bez dohody o tomto spôsobe určenia veľkosti spoluvlastníckych podielov). Ak na základe dohody strán sporu malo prísť až po realizácii výstavby rodinných domov k ich prevodu na žalobcu, ktorý podľa stavebných predpisov stavebníkom v štádiu realizácie stavieb nebol, nebol a nemohol byť žalobca objektívne presvedčeným a dobromyseľným, že mu vec (stavby domov) patrí už spracovaním (základov či pozemku) t. j. že ju buduje ako svoje vlastníctvo, keď osobitý prípad získania vlastníctva spracovaním vylučuje (predchádza) možnosť získania vlastníctva vydržaním, avšak pre oba prípady platí požiadavka dobromyseľnosti. Pokiaľ sa žalobca cítil skutočným stavebníkom z pohľadu faktickej realizácie a financovania výstavby rodinných domov, ako to až v priebehu konania začal uvádzať, nezodpovedá to jeho tvrdeniu zo žaloby i z pojednávania (z jeho výsluchu), že až po výstavbe domov mal nasledovať ich prevod na neho zo strany žalovaného, až po ktorom malo prísť k následnému predaju stavieb i s pozemkami reálnym kupujúcim. Vzhľadom k existencii dohody strán sporu až o následnom prevode dostavaných stavieb spolu s prevodom pozemkov žalovaným nemožno potom na strane žalobcu konštatovať ani nadobudnutie vlastníckeho práva originálnym spôsobom, výstavbou domov, keďže žalobca pri ich výstavbe pre existenciu dohody nekonal vo vlastnom mene a na vlastný účet ale tak, ako to vyplývalo i zo stavebného povolenia, že bol dodávateľom materiálu a prác pri ich výstavbe. Základy domu predstavujú nevyhnutnú súčasť každej domovej nehnuteľnosti, preto ako súčasť dokončenej stavby t. j. veci hlavnej netvorí samostatnú vec a nemohli byť spracované dostavbou resp. nadstavbou nosných konštrukcií domu na nich založených.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. K prípustnosti dovolania žalobkyňa uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu sa javí ako arbitrárne, nakoľko odvolací súd svoje závery nepodrobil žiadnymi zákonnými ustanoveniami. Odvolací súd tiež vo vzťahu k jej tvrdeniam, že si protirečila v okolnostiach, za akých mala nadobudnúť vlastnícke právo k predmetu sporu nebral do úvahy, že skutočnosť, že žiadny predpis nevylučuje uplatňovanie vlastníckeho práva v kombinácii spracovania veci aj prípadne na základe nesplneného

záväzku žalovaného. Túto právnu možnosť mal odvolací súd vziať do úvahy, čo však neurobil. V konaní tvrdila, že jednak došlo k spracovaniu vecí a jednak boli dohodnutý so žalovaným, že jej nehnuteľnosti prevedie. Toto vylučuje argumentáciu odvolacieho súdu, že sa mala domáhať bezdôvodného obohatenia, náhrady škody alebo plnenia záväzku. Neexistuje zákonná povinnosť účastníka konania zvoliť uplatnenie alternatívneho nároku namiesto určovacej žaloby. Na skutočnosť, že vlastnícke právo jej patrí, nemôžu zmeniť ani výčitky odvolacieho súdu v tom, že jej neprekážalo alebo nevyčítala žalovanému kolaudáciu alebo zápis vlastníctva na list vlastníctva. Kolaudáciu ovplyvniť nemohla. Odvolací súd nebral zreteľ na výpoveď žalovaného v trestnom konaní, že časť sporných nehnuteľností mu nepatrí. Toto vyhlásenie žalovaného v konaní nebolo ničím vyvrátené ani namietané, išlo potom o nesporné tvrdenia. Je nad akúkoľvek pochybnosť, že došlo k zmene pôvodnej veci, teda základov ako aj samotného pozemku vzhľadovo aj funkčne. Zákon nevylučuje možnosť spracovania hnutelných vecí (napr. stavebného materiálu), z ktorých vznikne nehnuteľná vec. Súd odmietol vyhotoviť znalecký posudok, ktorý bol vo veci nutný pre určenie miery vlastníctva, ktoré jej priznáva sám žalovaný. Súd nesprávne vyhodnotil aj jej dobrú vôľu v tom, že konala bez toho, aby ju niekto pri výstavbe rušil alebo danú výstavbu namietal. Odvolaciemu súdu žalobkyňa vytýka ja to, že sa nad rámec odvolacích dôvodov neprípustne vyjadruje k vydržaniu vlastníckeho práva.

3.1. Dovolateľka navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3.2. Dovolateľka podala i návrh na odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku. Tento návrh odôvodnila tým, že žalovanému bude umožnené voľne s nehnuteľnosťami nakladať.

4. Žalovaný sa k doručenému dovolaniu žalobkyni vyjadril v tom smere, že napadnutý rozsudok považuje za správny, zrozumiteľný, vecný a logický a dovolanie žalobkyne nie je dôvodné, nespĺňa podmienky uvedené v Civilnom sporovom poriadku a preto ho navrhuje odmietnuť. Žalovaná nevidí dôvod ani na odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

5. Pokiaľ ide o návrh žalovaného na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia, najvyšší súd nezistil splnenie predpokladov pre takéto rozhodnutie (§ 444 ods. 1 CSP) a v súlade s jeho ustálenou praxou o tom nevydal samostatné uznesenie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolania treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

8. Dovolanie aj za účinnosti Civilného sporového poriadku treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012).

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*),

musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

13. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 <. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Inak povedané z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

16. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých

případoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

17. Z obsahu podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v podstatnom vyplynulo (bod 3.), že žalobkyňa namieta arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia.

17.1. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

17.2. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie aj rozsudok odvolacieho súdu spĺňajú vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 ods. 2 CSP, preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Odôvodnenie obidvoch rozsudkov (konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu) zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj ich všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia každého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia obidvoch súdov je koherentná a ich rozhodnutia konzistentné, zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe súdy dospeli, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

17.3. K tvrdeniu dovolateľky, že odvolací súd nepodporil svoje závery zákonným ustanoveniam a nesprávne vyhodnotil, že si protirečila v okolnostiach, za akých mala nadobudnúť vlastnícke právo k predmetu sporu dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v posudzovanej veci odvolací súd predovšetkým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie - ktorým bola žaloba zamietnutá - ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. V danom prípade stačí, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku sa vysporiada s podstatnými a relevantnými odvolacími dôvodmi; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí - ako už bolo spomenuté, jeden celok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia v opravnom konaní ak nedochádza k zmene právneho posúdenia, čo nebol daný prípad, teda nemusí obsahovať opätovnú citáciu zákonných ustanovení, na ktorých založil rozhodnutie súd prvoinštančný, na ktoré právne posúdenie odvolací súd nadväzuje, nemusí ani odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo

sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu žalobkyne. Dovolací súd preskúmal celý spis a konanie pred súdmi oboch inštancií. Súd oboch inštancií riadne zistili skutkový stav veci, vysvetlili, aké právne predpisy pre posúdenie veci použili, vysvetlili, akými právnymi úvahami sa spravovali a dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia tak, aby neboli pochybnosti o právnom posúdení. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

18. V súvislosti s námietkou nevysporiadania sa odvolacím súdom so skutočnosťou, že žiadny predpis nevylučuje uplatňovanie vlastníckeho práva v kombinácii spracovania veci a aj na základe nesplneného záväzku žalovaného, ktorú právnu možnosť mal odvolací súd vziať do úvahy, čo však neurobil, pričom v konaní bolo tvrdené, že jednak došlo k spracovaniu veci a jednak sporové strany boli dohodnuté, že nehnuteľnosť bude na žalovanú prevedená, čo vylučuje argumentáciu odvolacieho súdu o nutnosti domáhať sa bezdôvodného obohatenia, náhrady škody alebo plnenia záväzku dovolací súd uvádza nasledovne:

19. V spornom konaní ovládanom dispozičnou zásadou platí, že súd je viazaný žalobou, teda tým, ako žalobca predmet konania vymedzil. Vymedzením predmetu konania v žalobe sa rozumie opis skutočností (skutkových tvrdení), z ktorých je odvodená žalobná požiadavka. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú údaje, ktoré sú úplne potrebné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť, a ktoré, ak budú preukázané, umožňujú žalobe vyhovieť. Právna charakteristika opisu skutkových tvrdení nie je súčasťou vymedzenia predmetu konania a žalobca ju nie je povinný uvádzať; prípadná právna kvalifikácia žalobnej požiadavky nie je pre súd záväzná. Pokiaľ súd rozhoduje o žalobnom nároku na základe skutkových zistení umožňujúcich podradiť uplatnený nárok po právnej stránke pod inú hmotnoprávnu normu ako uvedenú žalobcom, je jeho povinnosťou vec podľa príslušných zákonných ustanovení posúdiť a o nároku rozhodnúť bez ohľadu na to, aký právny dôvod požadovaného práva žalobca uvádza. Ak na základe zisteného skutkového stavu možno žalobcovi priznať právo, ktorého sa domáha, hoci z iného právneho dôvodu, než bol vymedzený v žalobe, nemôže súd žalobu zamietnuť, ale musí žalobcovi právo priznať.

20. Práve uvedené teoretické východiská sa do pomerov prejednávanej veci premietajú v tom smere, že oba nižšie súdy mohli dôvodnosť žaloby o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam posudzovať s ohľadom na vymedzený predmet sporového konania, ktorý žalobu charakterizoval ako vlastnícku, keď opis skutkového tvrdenia a výsledky vykonaného dokazovania inú možnosť právnej kvalifikácie žalobou uplatneného nároku neumožňovali. Obsah procesného útoku žalobkyne dovoľávajúcej sa posúdenia nároku i v intenciách jej tvrdeného nesplneného záväzku žalovaného, na základe ktorého mala nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, ktorú právnu možnosť mal podľa žalobkyne odvolací súd brať do úvahy, nemohol byť v tomto konaní uznaný bez požiadavky na zmenu žaloby na plnenie (t. j. na nahradenie prejavu vôle žalovaného uzatvoriť so žalobkyňou ňou tvrdenú prevodnú zmluvu, ak taká zmluva sporových strán existuje a žalobkyňa sa na ňu odvoláva). Ako pomôcka tu prichádza do úvahy otázka, či by sa zmenou právnej kvalifikácie zmenila pravdivostná hodnota výroku, ktorý žalobkyňa tvrdí. Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam titulom spracovania, tvrdí tiež existenciu dohody so žalovaným o prevode nehnuteľností do jej vlastníctva, ak by jej aj vzniklo právo na prevod sporných nehnuteľností žalovaným do vlastníctva na základe dohody, žalobkyňa je povinná takúto právnu skutočnosť nielen relevantne tvrdiť (konkretizovať), tiež ju osvedčiť, a predovšetkým tomu prispôsobiť i žalobnú požiadavku. Ak nechce strana od súdu, aby rozhodol aj o uložení povinnosti prejať vôľu s uzavretím prevodnej zmluvy, na ktorej sa sporové strany mali dohodnúť podľa žalobkyne, tak sa vlastne koná o pôvodných skutkových okolnostiach o pôvodnom nároku. Ak z nich nebude možné vyvodiť ten nárok, ktorý žalobkyňa chce, t. j. len na určenie vlastníckeho práva, súd jej žalobu zamietne.

21. V reakcii na dovolacie argumenty žalobkyne najvyšší súd tiež upriamuje pozornosť na to, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení

skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade znátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak ako už dovolací súd vyššie uviedol, tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

22. Pokiaľ žalobkyňa namieta nenariadenie znaleckého dokazovania, ktorý dôkaz by podľa žalobkyne preukázal mieru jej investícií a tým mieru spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, dovolací súd zdôrazňuje, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou odvolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmal rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti.

23. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelym (vigilantibus iura scripta sunt). Ak potom žalobkyňa dovoláciu námietku nenariadenie znaleckého dokazovania neuplatnila v odvolacom konaní - hoci jej bola známa - v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť.

24. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

25. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

26. Dovolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť i to, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol

v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. 251/03). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona teda treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení vymykajúci sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, ktoré zároveň znamená porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

27. Ak žalobkyňa prípustnosť dovolania podľa tohto dovolacieho dôvodu (§ 420 písm. f) CSP) čiastočne vyvodzuje aj z právnych záverov, na ktorých nižšie súdy založili svoje rozhodnutie, dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd zotrváva na tomto závere aj naďalej (pozri R 24/2017 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

28. So zreteľom na uvádzané dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

29. Žalobkyňa v podanom dovolaní tiež uviedla, že podáva dovolanie (aj) podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Tento dovolací dôvod - nad rámec jeho formálneho označenia a v podstatnom uvedeného v bode 3. - ďalej nijako bližšie nekonkretizovala.

30. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

31. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

32. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP], alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP] alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne [§ 421 ods. 1 písm. c) CSP]. Ak takáto konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu súdu chýba, dovolací súd nemôže uskutočniť meritorný dovolací prieskum. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP.

33. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie

napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

34. Z dovolania podaného žalobkyňou (pozri bod 3.) dovolací súd ani výkladom nezistil, akú právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, mal dovolací súd vyriešiť nesprávne. Najvyšší súd z dovolania žalobkyne ustálil (iba) namietanie toho, že ak zákon nevylučuje možnosť spracovania hnuteľných vecí (napr. stavebného materiálu), z ktorých vznikne nehnuteľná vec, je preto nad akúkoľvek pochybnosť, že v danom prípade došlo k zmene pôvodnej veci, teda základov ako aj stavebného pozemku vzhľadovo a funkčne. Zákon pritom rieši otázku vlastníctva k takto novovytvorenej veci spracovaním tak, že ak osoba na základe svojho rozhodnutia vytvorí z cudzej veci novú vec, tak vlastnícke právo k veci má ten, ktorého podiel na novej veci je väčší, ktorým vlastníkom je podľa vlastného názoru dovolateľka. Žalobkyňa namietala i nesprávne vyhodnotenie jej dobromyseľnosti súdmi nižších inštancií, keďže ju nikto pri výstavbe nerušil, na ktorej dobromyseľnosti sa žalovaný podieľal tým, že ju vo výstavbe nerušil a v trestnom konaní tvrdil, že jej časť vlastníctva patrí. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/100/2002.

35. Žalobkyňa (zastúpená v dovolacom konaní kvalifikovaným právnym zástupcom) si ale v danom prípade túto (procesnú) povinnosť vyplývajúcu z bodu 33. dôvodov nespĺnila. V dovolaní síce vytkla nižším súdom nesprávnosť právneho posúdenia veci, nestotožnila sa so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, rozhodnutie odvolacieho súdu podrobila kritike a polemizovala s jeho závermi, nenastolila však relevantnú právnu otázku zásadného právneho významu, ktorú dovolací súd podľa nej riešil nesprávne, rovnako ako nekonkretizovala a i to, ako by podľa nej mala byť rozhodná právna otázka správne riešená. Z už uvedeného je tak zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie v ňom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a odvolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup odvolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

36. Na okraj a nad rámec už uvedeného sa dovolaciemu súdu žiada uviesť, že i keď žalobkyňa v dovolaní odcitovala právnu vetu z rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/100/2002, konkrétne, že „Spracovaním veci v právnom slova zmysle rozumieme prípady, kedy sa z jednej veci vytvorí vec iná, ktorá je od pôvodnej odlišená či už vzhľadovo alebo funkčne; môže ísť o takú úpravu už existujúcej veci, ktorou sa mení jej podstata.“, okrem nedostatku konkretizácie toho, v čom mal spočívať odklon odvolacieho súdu v prejednávanej veci od záverov plynúcich z uvedeného rozhodnutia vo veci, prakticky len odkázala na to, že do stavieb domov vynaložila nemalé finančné prostriedky, ktoré niekoľkonásobne prevažovali nad hodnotou pozemkov a základov, čím došlo k zmene pôvodnej veci (základov ako aj samotného pozemku) vzhľadovo aj funkčne, z čoho nemožno presvedčiť o existencii dôvodu prípustnosti dovolania a tiež o naplnení dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

37. Dovolací súd potom uzatvára, že konštatované zakladá dôvod pre odmietnutie takéhoto dovolania pre nesprávne právne posúdenie.

38. Dovolací súd odmieta dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

39. Najvyšší súd preto odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) CSP [dovolanie podľa § 420

písm. f) CSP] a vo zvyšku podľa § 447 písm. f) CSP [dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP].

40. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

41. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.